

महाराष्ट्र शासन

५४ वा महाराष्ट्र राज्य मराठी चित्रपट महोत्सव प्रवेशिका

५४ व्या महाराष्ट्र राज्य मराठी चित्रपट महोत्सवासाठी दि. १ जानेवारी २०१६ ते ३१ डिसेंबर २०१६ या कॅलेंडर वर्षात सेन्सॉर संमत झालेल्या मराठी चित्रपटांच्या प्रवेशिका दि. ३१ जानेवारी २०१७ पर्यंत निर्मात्यांकडून मागविण्यात येत आहेत.

या महोत्सवात प्रवेशिका खालील पत्त्यावर कार्यालयीन वेळेत उपलब्ध होतील व त्याच कालावधीत चित्रपट प्रवेशिका सादर करता येतील.

१) सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, जुने सचिवालय, विस्तार भवन, पहिला मजला, महात्मा गांधी मार्ग, मुंबई - ४०० ०३२

२) अखिल भारतीय मराठी चित्रपट महामंडळ, रवींद्र नाट्यमंदिर, पहिला मजला, प्रभादेवी, मुंबई - ४०० ०२५

३) अखिल भारतीय मराठी चित्रपट महामंडळ, ६६०-बी, श्री गणेश अपार्टमेंट, खासबाग, कोल्हापूर - ४१६ ००१

तसेच www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर नवीन संदेश या मथळ्याखाली प्रवेशिका प्राप्त करता येईल.

महोत्सवात सहभागी होऊ इच्छिणाऱ्या चित्रपट निर्मात्यांनी विहित नमुन्यातील प्रवेशिका भरून वरील ठिकाणी दि. ३१ जानेवारी २०१७ पर्यंत पोहोचतील अशा बेताने पाठवाव्यात.

संचालक, सांस्कृतिक कार्य, महाराष्ट्र शासन

**महाराष्ट्र राज्य मराठी चित्रपट महोत्सवासाठी चित्रपट संस्थांनी
भरावयाच्या प्रवेशिकेचा नमुना**

१. चित्रपटाचे शीर्षक :
२. हा चित्रपट कथात्म चित्रपट (Feature Film) आहे काय ? :
३. चित्रपटाचा कालावधी :
४. चित्रपट निर्मात्या संस्थेचे पूर्ण नाव, पत्ता व दूरध्वनी क्रमांक :
५. निर्मात्याचे पूर्ण नाव, पत्ता, दूरध्वनी क्रमांक व ईमेल आयडी :
६. निर्मात्याचे प्रथम पदार्पण आहे काय ? :
७. दिग्दर्शकाचे पूर्ण नाव, पत्ता, दूरध्वनी क्रमांक व ईमेल आयडी :
८. दिग्दर्शकाचे प्रथम पदार्पण आहे काय ? :
९. सेंट्रल बोर्ड ऑफ फिल्म सेन्सॉरने प्रदर्शित करण्यासाठी दिलेल्या शिफारसपत्राचा क्रमांक व दिनांक :
- (प्रमाणित केलेली सत्यप्रत सोबत जोडावी)
१०. चित्रपट सार्वजनिकरित्या प्रदर्शित झाला आहे काय ? :
- असल्यास, प्रदर्शनाची जागा व दिनांक :
११. आपला चित्रपट दुसऱ्या चित्रपटावरून बनविलेला आहे, :
- दुसऱ्या चित्रपटावर आधारित आहे किंवा त्याच्यावरून तो पुन्हा :
- तयार केला आहे काय ? त्याचे कृपया नाव देणे. :
१२. चित्रपटाची कथा स्वतंत्र आहे, रुपांतरित आहे वा आधारित :
- असल्यास, ज्या मूळ कथेवरून (नाटक, कादंबरी, लघुकथा इ.) :
- ती घेतली असेल त्या कथेचे व त्या लेखकाचे नाव :
१३. चित्रपटात प्रमुख भूमिका करणाऱ्या कलाकारांची संपूर्ण यादी ३० प्रतीत खालील नमुन्यात वेगळ्या जागदावर देण्यात यावी. :
- अभिनेता/अभिनेत्री यांची वा चित्रपटात प्रथम पदार्पण भूमिका असेल तर तसा स्पष्ट उल्लेख यादीत असावा. सदर यादी :
- चित्रपटाच्या प्रिन्टसोबत पाठवावी.

भूमिका (१)	कलाकाराचे चित्रपटातील नाव (असल्यास) (२)	कलाकाराचे पूर्ण नाव (३)	कलाकाराचे पूर्ण पत्ता (टेलिफोन क्रमांकासह) (४)

१४. खालील विभागातील तंत्रज्ञाची त्यांच्या नाव, पत्ता व दूरध्वनी क्रमांकासह माहिती प्रवेशिकेसोबत पाठवावी :

विभाग	नाव, पत्ता व दूरध्वनी क्रमांक
१) कथा लेखक
२) पटकथा लेखक
३) गीत लेखक
४) संवाद लेखक
५) संगीत दिग्दर्शक
६) पार्श्वसंगीत (बॅक ग्राऊंड म्युझिक)
७) ध्वनी संयोजन (साउंड इफेक्ट)
८) छाया लेखक
९) ध्वनिमुद्रक
१०) संकलक
११) कला दिग्दर्शक
१२) पार्श्वगायक
१३) पार्श्वगायिका
१४) पेशमुद्राकार
१५) रंगभूषकार
१६) नृत्य दिग्दर्शक
१७) बालकलाकार

१५. प्रवेशिका सादर करणारी व्यक्ती निर्माती नसेल तर त्या व्यक्तीस :

निर्मात्यांनी प्रवेशिक देण्यास संमती दिली आहे काय ? सोबत अधिकारपत्र जोडावे.

मी / आम्ही प्रतिज्ञापुर्वक सांगतो की, वर दिलेली माहिती बरोबर आणि खरी आहे.

मी / आम्ही प्रतिज्ञापुर्वक सांगतो की, महोत्सवाचे नियम आणि अटी मला / आम्हाला मान्य आहेत.

मी / आम्ही महोत्सवाचे नियम पाळण्याचे अभियंत्न देतो.

स्थळ :

दिनांक :

संपूर्ण पत्ता :

.....

.....

प्रवेशिक पाठविणाऱ्या संस्थेच्या
अधिकृत व्यक्तीची नावासह स्वाक्षरी

टीप :- प्रवेशिकेसोबत त्रिभुजाची सेन्सॉर प्रमाणपत्राची छायाचित्र प्रत व कलाकार तंत्रज्ञांच्या नाव व पत्त्याची यादी जोडावी.

महाराष्ट्र राज्य मराठी चित्रपट महोत्सवाचे नियम व अटी

१. मराठी चित्रपट व्यवसायाला राज्याभ्यंत देणे, कलात्मक, तांत्रिकदृष्ट्या आणि सांस्कृतिकदृष्ट्या उच्च दर्जाचे चित्रपट निर्माण करण्याच्या प्रयत्नाला उत्तेजन देणे हे महाराष्ट्र राज्य मराठी चित्रपट महोत्सवाचे प्रमुख उद्देश आहेत.
२. शासन निर्णयान्वये व शासन निर्णय क्र.पुसक-२०११/प्र.क्र.१५०/सां.का.४, दिनांक १३ एप्रिल २०१२ अन्वये पारितोषिकांच्या रकमेत वाढ करून सन २०१२-१३ पासून शासन तर्फे खालील रकमेनी पारितोषिके देण्यात आली आहेत.
 - (अ) उत्तमिलेल्या वर्षात सर्वोत्कृष्ट तरणाऱ्या मराठी चित्रपटाला रु.४,००,०००/- रोख रकमेचे कै.दादासाहेब फाळके पारितोषिक (शासन निर्णय क्र.पुसक-२०११/प्र.क्र.१५०/सां.का.४, दिनांक १३ एप्रिल २०१२ अन्वये) आणि त्याच्या दिग्दर्शकाला रु.२,००,०००/- रोख रकमेचे कै.मालजी पेंडरकर पारितोषिक.
 - (ब) उत्तमिलेल्या वर्षात दुसऱ्या उत्कृष्ट मराठी चित्रपटाला रु.३,००,०००/- रोख रकमेचे कै.बाबुराव पेंटर पारितोषिक (दिनांक १३ एप्रिल २०१२ शासन निर्णय) आणि त्याच्या दिग्दर्शकाला रु.१,००,०००/- रोख रकमेचे कै.राजा मरांजणे पारितोषिक.
 - (क) उत्तमिलेल्या वर्षातला तिसऱ्या उत्कृष्ट तरणाऱ्या चित्रपटाला रु.२,००,०००/- रोख रकमेचे कै.ग.विनायक पारितोषिक (शासन निर्णय क्रमांक दिनांक १३ एप्रिल २०१२ अन्वये) आणि त्याच्या दिग्दर्शकाला रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.राजा जगुर पारितोषिक.
 - (ड) उत्तमिलेल्या वर्षात सामाजिक प्रश्न हाताळणाऱ्या उत्कृष्ट चित्रपटाला रु.१,५०,०००/- रोख रकमेचे कै.व्ही.शातराम पारितोषिक (शासन निर्णय क्रमांक दिनांक १३ एप्रिल २०१२ अन्वये) आणि त्याच्या दिग्दर्शकाला रु.१,००,०००/- रोख रकमेचे कै.रत्ना धर्माधिकारी पारितोषिक.
 - (इ) उत्कृष्ट ग्रामीण प्रश्न हाताळणाऱ्या मराठी चित्रपटाला रु.१,५०,०००/- रोख रकमेचे कै.दादा कॉडके पारितोषिक व त्याच्या दिग्दर्शकाला रु.५०,०००/- रोख कै.आनंत गाने पारितोषिक तसेच सहकार महर्षी कै.शंकरराव मोहिते पाटील पुरस्कार रु.५०,०००/- च्या देणगीवरील प्रतिवर्षी मिळणाऱ्या व्याजाची रक्कम, (शासन निर्णय क्र.एडव्हीडी १०९०/२७६४५/प्र.क्र.३४०/सां.का.१, दिनांक १९ मार्च १९९३ अन्वये देय राहिल.)
३. त्याशिवाय खाली विभागाराठी वेगवेगळे रोख रकमेचे पारितोषिक, मानचिन्ह व प्रमाणपत्रेही देण्यात येतील.
 - १) उत्कृष्ट अभिनेता रु.१,००,०००/- रोख रकमेचे कै.शाहू मोडक पारितोषिक व श्री.शिवाजी गोपेडान् पुरस्कार (रु.१५,०००/- च्या देणगीवरील त्यावर्षी येणारी व्याजाची रक्कम शासन निर्णय क्र.एफएलएन-११६३/८२८५/एफ, दिनांक २६ जून १९७२ अन्वये)
 - २) उत्कृष्ट अभिनेत्री रु.१,००,०००/- रोख रकमेचे कै.स्मिता पाटील पारितोषिक
 - ३) सर्वोत्कृष्ट कथा रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.मधुसूदन कालेलकर पारितोषिक
 - ४) दिनांदी अभिनेता रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.दानूअण्णा मालवणकर पारितोषिक
 - ५) दिनांदी अभिनेत्री रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.रत्नमाला पारितोषिक
 - ६) सहायक अभिनेता रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.चितामणराव कोल्हटकर पारितोषिक
 - ७) सहायक अभिनेत्री रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.शांता हुपळीकर पारितोषिक
 - ८) प्रथम पदार्पण अभिनेत्री रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.रंजना देशमुख पारितोषिक
 - ९) उत्कृष्ट पटकथा रु.५०,०००/- रोख रकमेचे पारितोषिक
 - १०) उत्कृष्ट गीत रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.ग.दि.माडगुळकर पारितोषिक
 - ११) उत्कृष्ट संवाद रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.आचार्य शंभू पारितोषिक
 - १२) उत्कृष्ट संगीत दिग्दर्शक रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.अरुण पीडवाल पारितोषिक
 - १३) उत्कृष्ट छायालेखन रु.५०,०००/- रोख रकमेचे कै.गांडुसंग नाईक पारितोषिक
 - १४) उत्कृष्ट व्यक्तिगुण रु.५०,०००/- रोख रकमेचे पारितोषिक
 - १५) उत्कृष्ट संकलन रु.५०,०००/- रोख रकमेचे पारितोषिक

१६) उत्कृष्ट कला दिग्दर्शक रु.५०,०००/- रोज रकमेचे वै.शाहेबनामा उर्फ फत्तेलाल पारितोषिक

१७) उत्कृष्ट पार्श्वगायिका रु.५०,०००/- रोज रकमेचे पारितोषिक

१८) उत्कृष्ट पार्श्वगायक रु.५०,०००/- रोज रकमेचे पारितोषिक

१९) उत्कृष्ट पेशभुषाकार रु.५०,०००/- रोज रकमेचे पारितोषिक

२०) उत्कृष्ट संगभूषाकार रु.५०,०००/- रोज रकमेचे पारितोषिक

२१) उत्कृष्ट नृत्य दिग्दर्शक रु.५०,०००/- रोज रकमेचे पारितोषिक

२२) उत्कृष्ट बालकलाकार रु.५०,०००/- रोज रकमेचे पारितोषिक व कै.गजानन जहागिरदार पुरस्कार (रु.४,५००/- व्हा) देणारीरीत त्यापवी व्याजाची रक्कम शासन निर्णय क्र.एकव्यूही-१०९०/२०१४/प्र.क्र.३४०/सां.का.५, दिनांक ११ मार्च १९९३ अन्वये).

४. पडिल्या तीन उत्कृष्ट तरलेल्या चित्रपटांची व सामाजिक प्रश्न हाताळणाऱ्या उत्कृष्ट चित्रपटांची रोज रकमेची पारितोषिक ते चित्रपट निर्माण करणाऱ्या संस्थांना देण्यात येतील. परंतु या चित्रपटासाठी देण्यात येणारी मानविन्हे त्या-त्या चित्रपटाच्या निर्मात्यांना देण्यात येतील. सेंट्रल बोर्ड ऑफ फिल्म सेन्सॉरने जाहिर प्रदर्शनासाठी संगत केलेल्या चित्रपटांच्या श्रेयनामावलीमध्ये निर्माता व दिग्दर्शक म्हणून ज्यांच्या नावाचा उल्लेख असेल अशांनाच चित्रपटाचा निर्माता आणि दिग्दर्शक समजण्यात येईल. इतर विभागासाठीही श्रेयनामावलीमधील नावाचाच विचार करण्यात येईल. निर्माता, दिग्दर्शक किंवा इतर कुठल्याही विभागामध्ये एकापेक्षा अधिक व्यक्ती असल्या तर श्रेयनामावलीमध्ये ज्याचे नाव असेल त्या प्रत्येक व्यक्तीस मानविन्हे देण्यात येईल व रोज रकमेचे पारितोषिक मात्र विभागून देण्यात येईल. श्रेयनामावलीमध्ये दिलेल्या नावांचा क्रम बरोबर नसेल तर चित्रपट निर्मात्या संस्थेने प्रवेशिकेमध्ये पारितोषिक किंवा पारितोषिक मिळण्यासाठी योग्य व्यक्तीचा मुद्दा उल्लेख करावयास हवा. कुठल्याही भाषेतील चित्रपट आधारलेल्या किंवा त्यांचे माध्यम असलेल्या किंवा त्यावरून आकार घेतलेल्या कथेचे उत्कृष्ट पारितोषिक दिले जाणार नाही. मात्र चित्रपटाखेरीज कादंबरी, नाटक, लघुकथा व काव्य यावर आधारलेल्या चित्रपटांचा या पारितोषिकांसाठी विचार करण्यात येईल. उत्कृष्ट चित्रपटासाठी पारितोषिक मिळविणाऱ्या चित्रपटांचा या पारितोषिकांसाठी विचार करण्यात येईल. उत्कृष्ट चित्रपटासाठी पारितोषिक मिळविणाऱ्या चित्रपटातच वरील पारितोषिक देण्यात येईल असे नाही.

५. राज्य पारितोषिके प्रतिवर्षी उरलेल्या तारखेला दिली जातील. या नियमत दिलेल्या कालावधीमध्ये सेंट्रल बोर्ड ऑफ फिल्म सेन्सॉरने जाहिर प्रदर्शनासाठी संमत केलेल्या पूर्ण लांबीच्या सर्व मराठी चित्रपटांना प्रवेशिका पाठविता येतील. प्रवेशिका चित्रपट निर्माण करण्याच्या संस्थेने किंवा तिने अधिकार दिलेल्या व्यक्तीने नियमांतून जोडलेल्या उरविक नमुन्यात अर्जांमध्ये पाठवावयास हव्यात.

६. १ जानेवारी ते ३१ डिसेंबर या कालावधीत सेंट्रल बोर्ड ऑफ फिल्म सेन्सॉरने संमत केलेल्या सर्व पूर्ण लांबीच्या मराठी चित्रपटांना महाराष्ट्र राज्य मराठी चित्रपट महोत्सवामध्ये भाग घेता येईल.

७. प्रवेशिका पाठविण्यासाठी प्रवेश मूल्य ठेवण्यात आलेले नाही. परंतु महोत्सवात प्रवेशिका पाठविणाऱ्या संस्थेने संचालक, सांस्कृतिक कार्य यांना किंवा त्यांनी नेमलेल्या अधिकृत व्यक्तींना खालील गोष्टी स्पष्टबाने पुरविल्या पाहिजेत :-

(अ) ३५ एम.एम.ची चित्रपटाची एक उत्कृष्ट प्रिंट किंवा DCP (2K Resolution) किंवा संवाहक, सांस्कृतिक कार्य यांच्या संमतीने अन्य उच्चतम आधुनिक तंत्रज्ञाच्या साहाय्याने चित्रपट राबविण्यासाठी यंत्रणा.

(ब) चित्रपटाच्या कथानकाच्या सारांशाच्या त्याचप्रमाणे चित्रपटात समाविष्ट केलेल्या सर्व गीतांच्या प्रत्येकी ३० प्रती चित्रपटातील प्रत्येक गीतांच्या पुढे गीतकाराचे व ते गीत गाणाऱ्या गायकाचे वा गायिकाचे वा गायिकेचे नाव स्पष्टपणे लिहिले पाहिजे. या शिवाय चित्रपटाच्या कथानकाच्या इंग्रजी सारांशाच्या ५ प्रती.

(क) चित्रपटात काम करणाऱ्या सर्व प्रमुख कलाकारांची, तंत्रज्ञांची त्यांच्या संपूर्ण नाव, पर्यासह यादी ३० प्रती.

(ड) फोटोसोट, पोस्टर्स, शोकार्ड, स्लाईड्स, निर्माता दिग्दर्शक, संवाद व प्रमुख कलाकारांची पासपोर्ट आकाराची छायाचित्रे, तसेच चित्रपटातील प्रसंगाची दोन ४" X ५" साईजची छायाचित्रे इत्यादी साहित्य, पासपोर्ट छायाचित्राव्यतिरिक्त इतर साहित्य चित्रपट महोत्सवाच्या पारितोषिक वितरण समारंभानंतर संस्थेस परत केले जाईल.

८. एखादा चित्रपट पूर्ण लांबीचा फिचर फिल्म आहे किंवा नाही याबाबतचा निर्णय महाराष्ट्र शासन देईल. सामान्यतः जो चित्रपट दुसऱ्या चित्रपटावरून छप केलेला नाही किंवा त्याच्यावरून तो पुन्हा तयार केला गेलेला किंवा त्याच्यावर तो आधारलेला नसेल तर महोत्सवासाठी त्याची प्रवेशिका स्विकारण्यास तो चित्रपट योग्य ठरविला जाईल. परंतु महाराष्ट्र शासन एखादा चित्रपट दुसऱ्या चित्रपटावर आधारित असला किंवा यावरून तो पुन्हा तयार केला असला आणि तरीही गराठी चित्रपटसृष्टीत त्याने नवी भर घातली आहे असे समजावकारक वाटल्यास त्या चित्रपटाची प्रवेशिका स्विकारीत. अक्षर वाङ्मय पौराणिक व ऐतिहासिक कथा यावर आधारलेल्या कथा केवळ त्यांच्या विषयामुळे आधारित आहे असे मानले जाणार नाही.
९. शासन ठराविक मुदत देऊन राज्य पारितोषिकाराठी प्रवेशिका नागरील. ज्याही अपवादामुळे प्रसंगी या मुदतीत सूट देण्याचा अधिकार महाराष्ट्र शासनाने आपल्याकडे राखून ठेवला आहे.
१०. चित्रपटाची प्रिंट (असल्यास) आणि प्रसिद्धी साहित्य नेमलेल्या अधिकाऱ्याकडे पाठविण्याचा व परत नेण्याचा सर्व खर्च प्रवेशिका पाठविणाऱ्यांनी करावयाचा आहे. सर्व चित्रपट प्रवेशिका पाठविणाऱ्या संस्था आपल्या स्वतःच्या जोखणीवर प्रिंट पाठवतील. शासन चित्रपटाची प्रिंट काळजीपूर्वक सांभाळील. परंतु ती प्रिंट हरवली किंवा ती काही विघाट झाला तर त्याची जबाबदारी शासन स्विकारणार नाही. प्रसिद्धी साहित्याबाबतही हाच नियम लागू पडेल.
११. शासनाने नियुक्त केलेली परीक्षक मंडळे महोत्सवासाठी आलेले सर्व चित्रपट पाहतील. त्यातून महोत्सवातील प्रदर्शनासाठी १० चित्रपटांची निवड करतील.
१२. परीक्षक मंडळाचे सदस्य सन्मान्य राहतील. परंतु त्यांना शासनाने मंजूर केलेल्याप्रमाणे मानदान, प्रवास खर्च इत्यादी दिला जाईल. परीक्षक मंडळाने केलेल्या शिकारशीचा विचार करून शासन राज्य पारितोषिक वितरण समारंभामध्ये निवडल जाहीर करील.
१३. परीक्षक मंडळ योग्य अशा स्थळी आणि वेळी चित्रपटांचे परीक्षण करतील.
१४. परीक्षक मंडळ हे दोन फेरीमध्ये किंवा आवश्यकतेनुसार ज्यास फेरीमध्ये काम करतील. प्रथम फेरीत १३ परीक्षक (१३ विभागासाठी नियुक्त केलेले) तसेच ३ संकलक असे एकूण १६ जणांचे प्राथमिक फेरीचे परीक्षक, मंडळ सर्व चित्रपटांचे परीक्षण करून खाती तांत्रिक पारितोषिके अंतिमरित्या निश्चित करून त्यांचा निकाल संचालक सांस्कृतिक कार्य यांचेकडे देतील :-
 - १) उत्कृष्ट छायाचित्रण
 - २) उत्कृष्ट कलादिग्दर्शक
 - ३) उत्कृष्ट संकलन
 - ४) उत्कृष्ट ध्वनिमुद्रण
 - ५) उत्कृष्ट ध्वनि संयोजन
 - ६) उत्कृष्ट संयुगाकार
 - ७) उत्कृष्ट वेशभूषाकार
 - ८) उत्कृष्ट बालकलाकार
१५. इतर पारितोषिकांसाठी सदर परीक्षक मंडळ तीन/तीन नाननिर्देशन (प्रत्येक पारितोषिकासाठी) शिकारस करून प्राथमिक फेरीचा निकाल संचालकाकडे देतील. संचालक, सांस्कृतिक कार्य हे वरील प्राप्त झालेले दोन्ही निकाल पत्रकार परिषदेमध्ये जाहीर करतील.

